

5. Cele i zadania w gospodarce odpadami

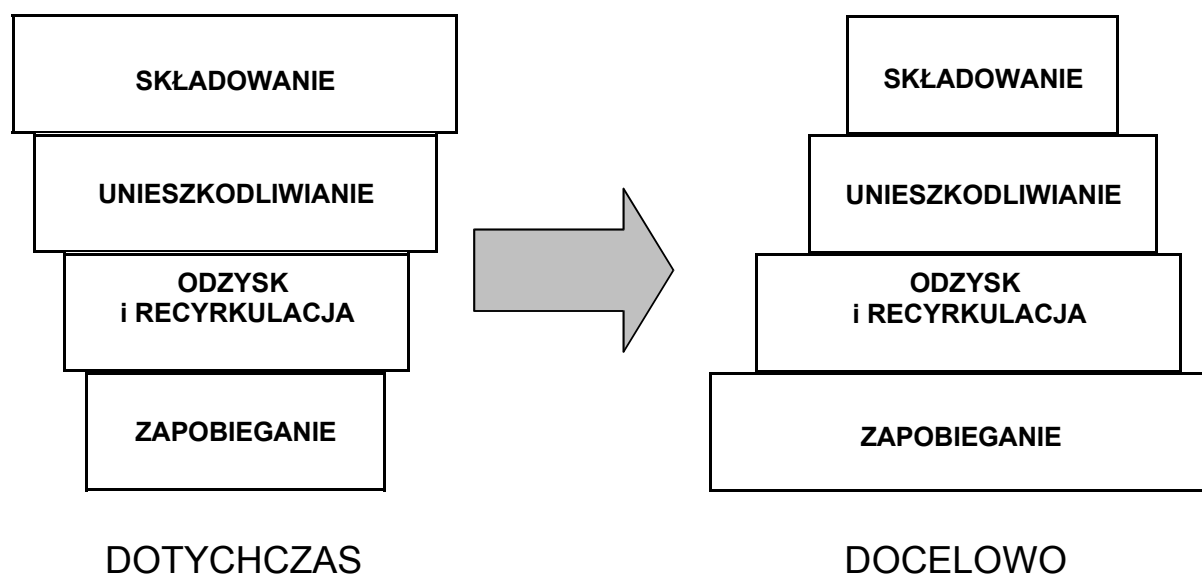
5.1 Cele i zadania wynikające z planów wyższego szczebla.....	2
5.2. Cele i zadania na poziomie gminy.....	7

5. Cele i zadania w gospodarce odpadami

Nadrzędnym celem polityki w zakresie gospodarki odpadami jest zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez rozwiązywanie problemu odpadów „u źródła”, a następnie odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów nie wykorzystanych.

Obecne tendencje, ze szczególnym akcentowaniem zapobiegania powstawaniu odpadów, przedstawia obrazowo Rysunek 5-1.

Rysunek 5-1. Hierarchia w Gospodarce Odpadami.

5.1. Cele i zadania wynikające z planów wyższego szczebla

Wszystkie plany gospodarki odpadami muszą być opracowane zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa.

Cele i zadania wg. Krajowego Planu Gospodarki Odpadami (KPGO) w części dotyczącej odpadów pochodzących z sektora komunalnego sformułowane są:

- ograniczanie ilości odpadów składowanych na składowiskach,
- utrzymywanie średniej rocznej ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na poziomie nie przekraczającym 300 kg ! na mieszkańca,
- wdrożenie w całym kraju systemów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych,
- tworzenie kompleksowych systemów odzysku surowców wtórnych z odpadów, m.in. makulatury, szkła, tworzyw sztucznych, odpadów gumowych, puszek aluminiowych; (zadanie: odzyskiwanie i recykling co najmniej 50% papieru i szkła),
- stworzenie kompleksowego systemu odzysku, w tym recyklingu materiałów z odpadów opakowaniowych, w tym jednolitego systemu ewidencji tych odpadów,

- stopniowe wdrażanie narodowej strategii redukcji ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji,
- zmniejszenie do minimum przemieszczania odpadów, zgodnie ze wspólnotowymi zasadami bliskości i samowystarczalności,
- uszczegółowienie zasad gospodarowania takimi odpadami, jak: oleje odpadowe, odpady PCB/PCT, zużyte baterie i akumulatory, osady ściekowe, opakowania;
- sprecyzowanie zasad zmniejszania zagrożeń środowiska stwarzanych przez azbest,
- określenie szczegółowych warunków postępowania z odpadami (wykorzystywania, termicznego przekształcania odpadów i stosowania innych form unieszkodliwiania, składowania, transportu itp.),
- przygotowanie programów likwidacji odpadów niebezpiecznych, zawierających metale ciężkie (rtęć, ołów, kadm) i trwałe zanieczyszczenia organiczne (PCB) zarówno odpadów wytwarzanych, jak i już nagromadzonych, a także przyspieszenie realizacji programu likwidacji mogiłników z przeterminowanymi środkami ochrony roślin i innymi substancjami niebezpiecznymi,
- identyfikacja zagrożeń i rozszerzenie zakresu prac na rzecz likwidacji starych składowisk odpadów, modernizacji składowisk eksploatowanych oraz rekultywacji terenów zdegradowanych.

Działania (wg KPGO) zmierzające do wprowadzenia instrumentów organizacyjnych, informacyjnych i ekonomicznych oraz mechanizmów rynkowych obejmują:

- tworzenie systemów identyfikacji, ewidencji i rejestracji odpadów oraz zakładów unieszkodliwiania odpadów,
- opracowanie koncepcji budowy zintegrowanej sieci zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych,
- rozszerzenie mechanizmów rynkowych oraz przygotowanie skutecznych instrumentów ekonomicznych, jak kaucje, opłaty produktowe, system preferencji podatkowych,
- przeprowadzenie ogólnokrajowej inwentaryzacji instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- budowa zintegrowanej struktury do bezpiecznego zbierania, segregacji, transportu, wykorzystywania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych (m.in. przepracowanych olejów, zużytych akumulatorów i baterii);
- zewidencjonowanie urządzeń zanieczyszczonych PCB i podjęcie działań technicznych dla eliminacji tych urządzeń i bezpiecznego usuwania olejów odpadowych, zawierających powyżej 50 ppm PCB/PCT,
- wprowadzenie systemów ewidencji zakładów posiadających rocznie ponad 500 litrów olejów odpadowych,
- podejmowanie działań w celu eliminacji PCB, w tym, w pierwszej kolejności przeprowadzenie inwentaryzacji urządzeń zawierających powyżej 5 litrów PCB oraz do końca 2010 r. oczyszczenie wszelkich urządzeń i instalacji zawierających te substancje,
- tworzenie rynków zbytu dla materiałów z odzysku,
- rozpoczęcie budowy systemu zintegrowanej sieci zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów (powiązanej z innymi państwami Unii Europejskiej), szczególnie odpadów niebezpiecznych,
- realizacja programu likwidacji mogiłników, w których składowane są przeterminowane środki ochrony roślin i inne substancje niebezpieczne,
- składowanie jedynie unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych,

- wycofanie z produkcji i użytkowania substancji i materiałów niebezpiecznych (m.in. zawierających metale ciężkie, trwałe zanieczyszczenia organiczne i substancje niszczące warstwę ozonową),
- wdrożenie skutecznego systemu kontroli i nadzoru nad gospodarowaniem odpadami, w tym prowadzenie monitoringu.

Cele i zadania wg. Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Bydgoskiego.

W oparciu o priorytety przyjęte w Wojewódzkim PGO określony został zakres działań przyjętych do realizacji w celu poprawy gospodarki odpadami komunalnymi (z uwzględnieniem segregacji odpadów niebezpiecznych oraz odpadów opakowaniowych) oraz gospodarowania odpadami w sektorze gospodarczym.

Zakres działań krótkookresowych do 2007r.:

- ◆ *objęcie wszystkich mieszkańców regionu zorganizowaną zbiórką odpadów, a co za tym idzie wyeliminowanie niekontrolowanego wprowadzania odpadów komunalnych do środowiska,*
- ◆ *podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli,*
- ◆ *podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,*
- ◆ *rozwój selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych,*
- ◆ *rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych,*
- ◆ *rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych,*
- ◆ *intensyfikacja działań w zakresie zamykania, rekultywacji lub modernizacji nieefektywnych lokalnych składowisk odpadów komunalnych; budowa regionalnych zakładów unieszkodliwiania odpadów wg standardów UE.*

Powiatowy PGO przewiduje dla osiągnięcia powyższych celów prowadzenie działań „u źródła” we wszystkich gminach powiatu bydgoskiego oraz segregacji odpadów na składowiskach Gmin: Dąbrowa Chełmińska, Dobrcz, Osielsko i Sicienko, a także Koronowo, jeśli uda się w tym czasie reaktywować składowisko w Srebrnicy przystosowując je jednocześnie do segregacji odpadów.

W Powiatowym PGO przyjęto następujące prognozowane poziomy odzysku, recyklingu oraz selektywnej zbiórki odpadów w roku 2007:

- ◆ *całkowita ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji na obszarze powiatu bydgoskiego wyniesie 6 679 Mg/r. (w tym papieru i tektury 3058 Mg/r.)*
- ◆ *ilość poddanych odzyskowi i recyklingowi papieru i tektury osiągnie 20%,*
- ◆ *konieczny odzysk i unieszkodliwianie (poza składowaniem) odpadów komunalnych ulegających biodegradacji osiągnie 12%,*
- ◆ *selektywna zbiórka odpadów budowlanych zapewni wydzielenie ich ze wszystkich odpadów komunalnych i osiągnie 15%,*
- ◆ *selektywna zbiórka odpadów wielkogabarytowych zapewni wydzielenie ich ze wszystkich odpadów komunalnych w 20%.*

Zakres działań długookresowych do 2011r.:

- ◆ *dalsza organizacja i doskonalenie ponadlokalnych i lokalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi,*
- ◆ *dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,*
- ◆ *kontynuacja i intensyfikacja akcji szkoleń i podnoszenia świadomości społecznej,*
- ◆ *wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów,*
- ◆ *intensyfikacja odzysku i unieszkodliwiania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych.*

Prognozowane poziomy odzysku, recyklingu oraz selektywnej zbiórki odpadów w roku 2011, dla powiatu bydgoskiego (zgodnie z Powiatowym PGO):

- ✓ całkowita ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wyniesie 6662 Mg/r., (w tym papier i tektura 3810 Mg/r.)
- ✓ ilość poddanych odzyskowi i recyklingowi papieru i tektury osiągnie 30%,
- ✓ odzysk i unieszkodliwienie (poza składowaniem) odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (z wyłączeniem odpadów opakowaniowych) osiągnie 57%,
- ✓ selektywna zbiórka odpadów budowlanych zapewni wydzielenie ich ze wszystkich odpadów komunalnych i osiągnie 40%,
- ✓ selektywna zbiórka odpadów wielkogabarytowych zapewni wydzielenie ich ze wszystkich odpadów komunalnych w 50%,
- ✓ selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych w celu ich unieszkodliwienia powinna osiągnąć 50%.

Odpady komunalne:

Jako priorytetowe cele w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi wskazano na konieczność przeciwdziałania i minimalizacji produkcji tych odpadów, w szczególności poprzez:

- ✓ edukację społeczną prowadzoną w celu zachęcania społeczeństwa do ograniczania wytwarzanych odpadów

Selektywna zbiórka i transport odpadów.

W Powiatowym PGO wskazano na konieczność przyjęcia niezbędnego systemu zbiórki selektywnej, zbiórki odpadów zmieszanych.

Odzysk i unieszkodliwianie odpadów.

Wybór właściwej metody odzysku i unieszkodliwiania odpadów zależy jest od czynników takich jak:

- ilości i jakości odpadów na danym obszarze,
- dostępności terenów pod lokalizację obiektów związanych z zagospodarowaniem odpadów,
- warunków "ekologicznych" (rejony chronione z uwagi na występowanie ujęć wodnych, parki krajobrazowe, rezerwy przyrody itp.),
- warunków ekonomicznych (możliwości finansowe),
- rynku zbytu na produkty powstające w procesach odzysku i unieszkodliwiania (np. kompost, gaz, energia itd.),

- akceptacji społecznej.

Gospodarka odpadami przemysłowymi.

Powiatowy PGO zakłada uwzględnienie w zakresie gospodarki odpadami przemysłowymi następujących uwarunkowań (w tym limitów) wynikających z planów wyższego szczebla oraz z polityki ekologicznej państwa:

- dwukrotne zwiększenie udziału odzyskiwanych i ponownie stosowanych w procesach produkcyjnych odpadów przemysłowych w porównaniu ze stanem z 1990 r.,
- rozszerzenie mechanizmów rynkowych oraz przygotowanie skutecznych instrumentów ekonomicznych,
- wdrożenie systemów pełnej i wiarygodnej ewidencji odpadów i metod ich zagospodarowywania (bazy danych),
- identyfikacja zagrożeń i rozszerzenie zakresu prac na rzecz likwidacji starych składowisk odpadów, modernizacji składowisk eksploatowanych oraz rekultywacji terenów zdegradowanych,
- wdrożenie skutecznego systemu kontroli i nadzoru nad gospodarowaniem odpadami, w tym prowadzenie monitoringu,
- rozszerzenie zakresu prac badawczo-rozwojowych nad nowymi technologiami odzysku i ponownego zastosowania odpadów,
- zmniejszenie do minimum przemieszczania odpadów, zgodnie z zasadami bliskości i samowystarczalności,
- ograniczanie ilości odpadów deponowanych na składowiskach,
- zorganizowanie sprawnego systemu odzysku wszystkich surowców wtórnych z wykorzystaniem najlepszych dostępnych technik (BAT),
- sukcesywną likwidację starych, wcześniej nagromadzonych odpadów przemysłowych,
- kontynuację prac badawczo-rozwojowych dotyczących technologii małoodpadowych oraz technologii odzysku i ponownego użycia odpadów.

5.2. Cele i zadania na poziomie gminy

Priorytety rozwoju strategii gospodarki odpadami w Gminie Koronowo:

→ Zapobieganie i minimalizacja powstawania odpadów

Wytwarzanie odpadów należy ograniczyć w możliwie największym stopniu podczas produkcji, przekształcania, transportu i konsumpcji dóbr i towarów. Dotyczy to zarówno ilości jak i szkodliwości odpadów. Odpady niebezpieczne muszą być segregowane w miejscu ich powstawania, aby zapobiec skażeniu innych odpadów i zwiększyć przydatność pozostałych odpadów do odzysku (w tym recyklingu).

→ Odzysk materiałów i zasobów z odpadów

Zastosowanie praktycznych (technicznie i organizacyjnie) działań w zakresie odzysku w tym recyklingu odpadów z jednoczesną minimalizacją ilości odpadów poddawanych unieszkodliwieniu poprzez składowanie. Szczególnie dotyczy to odzysku odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, wydzielenia odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych przez selektywną zbiórkę, wydzielenie odpadów budowlanych wchodzących w strumień odpadów komunalnych oraz o czym była już mowa powyżej, wydzielenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych poprzez ich selektywną zbiórkę.

Cele i zadania na poziomie gminy przedstawia Tabela 5-1.

Przedstawione działania i zadania dotyczą zarówno terenów Miasta, jak i terenów wiejskich gminy. Zróżnicowany będzie natomiast sposób realizacji poszczególnych zadań, co opisane jest w dalszej części opracowania.

Tabela 5-1. Cele i zadania na poziomie gminy.

Zagadnienie	Cel	Zadanie	Horyzont czasowy
1. Zapobieganie powstawaniu odpadów	Utrzymanie i następnie minimalizacja wytwarzanej rocznej ilości odpadów na mieszkańca	Edukacja w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami skierowana do wszystkich mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych	systematycznie
2. Odzysk przez segregację i selektywną zbiórkę	Ograniczenie ilości odpadów deponowanych na składowiska poprzez segregację i odzysk. Stworzenie i rozwój kompleksowego systemu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych	Rozbudowa systemu selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów opakowaniowych.	do 2007 r.
		Zorganizowanie selektywnej zbiórki bioodpadów	do 2007 r.
		Rozbudowa selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych	do 2007 r.
		Zorganizowanie selektywnej zbiórki odpadów budowlanych	do 2007 r.
		Budowa stacji segregacji odpadów na terenie składowiska w Srebrnicy	do 2011r.
	Stworzenie i rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych zawartych w ogólnej masie odpadów komunalnych	Współdziałanie w tworzeniu i rozwoju systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych	do 2011 r.
3. Organizacja, informacja, regulacja	Tworzenie systemu identyfikacji, ewidencji i rejestracji odpadów	Współdziałanie w tworzeniu systemu identyfikacji, ewidencji i rejestracji odpadów	do 2011 r.
	Zwiększenie efektywności gospodarki odpadami komunalnymi	Zwiększenie stosunku ilości odpadów zebranych do wytworzonych, przy objęciu znacznej grupy mieszkańców (obecnie około 63 % dla miasta i 18 % dla terenów wiejskich)	do 2011 r.
4. Unieszkodliwienie	Proces monitoringu i likwidacji terenów mogących podlegać procesowi degradacji przez odpady	Proces monitoringu i likwidacji zagrożeń na terenach mogących podlegać procesowi degradacji przez odpady (likwidacja „zwyczajowych” miejsc składowania odpadów)	do 2011r.
	Ochrona środowiska, w tym ochrona zasobów wód podziemnych poprzez zachowanie poprawnego procesu rekultywacji i monitoringu	Rekultywacja i monitoring składowiska w Srebrnicy zgodnie z pozytywną decyzją Starosty Bydgoskiego o warunkach rekultywacji gminnego składowiska odpadów stałych kwatery o pow. 2,17 ha.	do 2030r.
5. Unieszkodliwienie przez składowanie	Ochrona środowiska, w tym ochrona zasobów wód podziemnych poprzez zachowanie poprawnego procesu rekultywacji i eksploatacji	Rozbudowa, uruchomienie i ponowna eksploatacja składowiska odpadów w Srebrnicy (z zachowaniem poprawności eksploatacji zgodnie z uwarunkowaniami prawnymi)	do 2011r.